

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διαδικασία εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι θέμα καίριας σημασίας για την κοινωνία. Κάθε χρόνο δαπανώνται σημαντικοί πόροι για την προετοιμασία των υποψηφίων, τόσο στο επίπεδο της κεντρικής διοίκησης όσο και στο επίπεδο των υποψηφίων και του οικογενειακού τους περιβάλλοντος.

Στην παρούσα εργασία εξετάζουμε το αρχείο των υποψηφίων Γενικών Εξετάσεων έτους 1993. Ο όγκος της πληροφορίας του αρχείου των υποψηφίων ήταν τεράστιος. Προσπαθήσαμε να αναδείξουμε ορισμένα θέματα που ανακύπτουν από αυτό και που δεν εμφανίζονται, συνήθως, σε στατιστικές περιγραφές ζητημάτων που αφορούν τη διαδικασία εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Αναλυτικότερα, η εργασία αποτελείται από οκτώ κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο είναι η εισαγωγή στη μελέτη.

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται παρουσίαση του συστήματος των Γενικών Εξετάσεων που ίσχυε το έτος 1993. Περιγράφονται οι ισχύοντες νόμοι, οι τρόποι μαθήτευσης και εξέτασης μαθημάτων, τα μηχανογραφικά δελτία προτιμήσεων των υποψηφίων, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού της συνολικής βαθμολογίας του υποψηφίου. Βασικός σκοπός του κεφαλαίου είναι να εξηγήσει συνοπτικά την όλη διαδικασία εξέτασης- επιλογής- εισαγωγής των υποψηφίων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση του έτους 1993.

Στο τρίτο κεφάλαιο εξετάζονται τα δημογραφικά στοιχεία των αποφοίτων του έτους 1993 (ηλικία, φύλο). Επίσης, εξετάζονται περιγραφικά τα βασικά στατιστικά χαρακτηριστικά των υποψηφίων ανά δέσμη, ανά φύλο και ανά είδος λυκείου.

Το τέταρτο κεφάλαιο επικεντρώνεται στην ανάλυση των βαθμολογιών των μαθημάτων ανά δέσμη και ανά μάθημα. Έτσι λοιπόν, για κάθε μια από τις τέσσερις δέσμες παρατίθενται τα διαγράμματα και τα στατιστικά μέτρα των βαθμολογιών τους τόσο στα μαθήματα Γενικής Αξιολόγησης για όλους τους απόφοιτους όσο και στα

Ειδικά μαθήματα για όσους απόφοιτους είχαν εξεταστεί σε αυτά. Ακόμα, για κάθε δέσμη δίνονται τα ποσοστά επιτυχόντων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση τόσο ανά φύλο (αγόρι – κορίτσι), όσο και ανά τύπο λυκείου (δημόσιο – ιδιωτικό).

Στο πέμπτο κεφάλαιο διερευνούμε αν κάποιος υποψήφιος παλαιότερων ετών, έχει συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι του υποψηφίου που συμμετέχει για πρώτη φορά στις Γενικές Εξετάσεις. Η διερεύνηση γίνεται με τη διατύπωση ενός κατάλληλου υποδείγματος παλινδρόμησης, το οποίο, όμως, παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα στην κατανομή των καταλοίπων, και μας οδηγεί στην υιοθέτηση μη παραμετρικής μεθοδολογίας.

Στο έκτο κεφάλαιο προσπαθούμε να διερευνήσουμε τις συνιστώσες της μαθητικής επίδοσης, χρησιμοποιώντας Παραγοντική Ανάλυση (Factor Analysis). Αρχικά παρουσιάζεται το θεωρητικό υπόβαθρο της Παραγοντικής Ανάλυσης που χρησιμοποιείται στο κεφάλαιο αυτό για την ανάλυση των βαθμολογιών των υποψηφίων. Βασικός στόχος αυτής της ανάλυσης είναι να εντοπίσει κοινούς παράγοντες μεταξύ μιας ομάδας μεταβλητών (βαθμολογίες μαθημάτων Γενικής Αξιολόγησης) και να εξαγάγει συμπεράσματα ως προς τη δομή τους, έτσι ώστε να ερμηνεύσει την μαθητική επίδοση/ ικανότητα. Η παραγοντική ανάλυση σε κύριες συνιστώσες έχει πραγματοποιηθεί για όλες τις δέσμες και για όλους τους υποψηφίους.

Στο έβδομο κεφάλαιο εξετάζεται η δομή των προτιμήσεων των υποψηφίων με σκοπό να διερευνηθεί πως χρησιμοποιούν οι υποψήφιοι τις διαθέσιμες επιλογές τους, στα πλαίσια της ιδιότυπης «αγοράς» ανώτατης εκπαίδευσης. Η προσέγγιση μας βασίζεται στην Ανάλυση σε Ομάδες (Cluster Analysis) των δηλωμένων προτιμήσεων των υποψηφίων στο Μηχανογραφικό τους Δελτίο. Αρχικά γίνεται συνοπτική παρουσίαση της θεωρίας της ανάλυσης σε ομάδες κυρίως στα θέματα που θα χρησιμοποιηθούν στη διερεύνηση μας. Στη συνέχεια εξετάζεται το ειδικό πρόβλημα της ανάλυσης σε ομάδες όταν ασχολούμαστε με τάξεις (ranks), μέσω των οποίων εκφράζονται οι προτιμήσεις και τέλος ομαδοποιούνται τα τμήματα των σχολών προτίμησης των υποψηφίων ανά δέσμη και εξάγονται συμπεράσματα.

Στο όγδοο κεφάλαιο ανακεφαλαιώνονται τα συμπεράσματα της μελέτης, και διατυπώνονται ορισμένες προτάσεις για περαιτέρω έρευνα.

Στα παραρτήματα 1-4 βρίσκονται στατιστικά μέτρα και διαγράμματα των ειδικών μαθημάτων κάθε δέσμης. Τα δεδομένα προτιμήσεων που χρησιμοποιήσαμε, δεν ήταν σε κατάλληλη μορφή προς επεξεργασία, συνεπώς χρειάστηκε ο σχεδιασμός λογισμικού για διάφορα στάδια της ανάλυσής μας. Στο παράρτημα 5 βρίσκονται τα προγράμματα που κατασκευάσαμε για τη δημιουργία πίνακα δεδομένων προτιμήσεων ανά δέσμη για περαιτέρω επεξεργασία, από το αρχικό αρχείο που μας δόθηκε. Στο παράρτημα 6 βρίσκεται το πρόγραμμα υπολογισμού των αποστάσεων των τμημάτων από τις προτιμήσεις των υποψηφίων, οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν ως δεδομένα εισόδου για την ανάλυση σε ομάδες στο SPSS. Όταν εισάγονται τέτοιου είδους πίνακες στο SPSS, η στατιστική ανάλυση γίνεται μόνο με την ειδική γλώσσα προγραμματισμού που διαθέτει το πακέτο. Κατασκευάστηκε το σχετικό λογισμικό και τα προγράμματα που χρησιμοποιήθηκαν ανά δέσμη φαίνονται στο παράρτημα 6.

